

فهرست اسامی

الف

آتکینسون، William, Atkinson : اقتصاددان انگلیسی، مؤلف آثار اقتصادی متعددی که بین سال های ۱۸۳۳ تا ۱۸۵۸ منتشر شدند. مخالف سرسخت اقتصاد سیاسی کلاسیک و تجارت آزاد و طرفدار گمرکات استحقاقی بود.

ادموندس، Thomas, Edmonds (۱۸۰۳ - ۱۸۸۹): اقتصاددان انگلیسی، سوسیالیست خیال پرداز که از تئوری ریکاردو نتیجه گیری های سوسیالیستی می کرد.

آرکرایت، Richard, Arkwright (۱۷۳۲ - ۱۷۹۲): کارفرمای انگلیسی در دوران انقلاب صنعتی، طراح و سازنده ماشین های ریسندگی متعدد.

استوارت، Sir James, Steuart (نام مستعار: دهنام) ۱۷۱۲ تا ۱۷۸۰: اقتصاددان انگلیسی، یکی از آخرین نمایندگان مکتب مرکانتیلیسم بود که این مکتب را از نظر تنوریک تدوین نمود. مخالف تئوری کمیت پول بود.

اسمیت، Adam, Smith (۱۷۲۳ - ۱۷۹۰): مهم ترین اقتصاددان انگلیسی قبل از ریکاردو. تجربیات تئوری مانوفاکتور سرمایه داری و سیستم کارخانه ای را که تازه شروع شده بود، عمومیت داد و به اقتصاد سیاسی کلاسیک بورژوازی شکل تکامل یافته ای بخشید.

اشتروش، Heinrich, Von Storch (آندری کارلوویچ) ۱۷۶۶ تا ۱۸۳۵: اقتصاددان روسی- آلمانی، طرفدار آدام اسمیت، استاد علوم آمار و اقتصاد سیاسی در دانشگاه پترزبورگ.

آنکوف، Paul-Wassiljewitch, Annenkov (۱۸۱۲-۱۸۸۷): ناشر، منتقد و مالک روسی که ضمن مسافرت های فراوان خود با مارکس آشنا شده بود. اوون، Robert, Owen (۱۷۷۱-۱۸۵۸): سوسیالیست خیال پرداز انگلیسی. ایزن بارت، J.A. Eisen Bart (۱۶۶۱-۱۷۲۷): پزشک آلمانی که قلندری می کرد و در کوچه و خیابان شهر و روستا جار می کشید و مشهور به آن بود که شیوه درمانیش دردآورتر و خطرناک تر از خود بیماری بود.

ب

بابیج، Charles, Babbage (۱۷۹۲-۱۸۷۱): ریاضی دان، مکانیک و اقتصاددان انگلیسی، مؤسس جامعه آمار لندن. باستیات، Frederic, Bastiat (۱۸۰۱-۱۸۵۰): اقتصاددان فرانسوی طرفدار هماهنگی منافع طبقاتی در جامعه سرمایه داری بود. برای، John-Francis, Bray (۱۸۰۹-۱۸۹۵): سوسیالیست خیال پرداز آمریکائی-انگلیسی، حروف چین، نویسنده اقتصادی، طرفدار اوون، تنوری «پول کار» را تدوین کرد.

برایت، John, Bright (۱۸۱۱-۱۸۸۹): کارخانه دار انگلیسی نماینده برجسته طرفداران تجارت آزاد، یکی از بنیان گذاران جامعه ضد قانون غلات، از اوایل سال های ۶۰ قرن نوزدهم رهبر جناح چپ حزب لیبرال بود و چندین بار در کابینه های لیبرال انگلستان عضویت داشت.

برنشتاین، Eduard, Bernstein (۱۸۵۰-۱۹۳۲): نویسنده و ناشر آلمانی، از ۱۸۷۲ عضو حزب سوسیال دمکرات آلمان بود. در ۱۸۸۰ با مارکس و انگلس آشنا شد و از آن به بعد مخصوصاً با انگلس مرتباً مکاتبه داشت. از ۱۸۸۱ تا ۱۸۹۰ عضو هیئت تحریریه نشریه «سوسیال دمکرات» بود و از ۱۸۹۶ رسماً رویونیست

شد. او یکی از رهبران جناح اپورتونیست حزب سوسیال دمکرات آلمان و انترناسیونال دوم بود.

بلانگی، J.A. Blanguy (۱۷۹۸ - ۱۸۵۴): اقتصاددانان فرانسوی، برادر لویی آکوست بلانگی انقلابی معروف فرانسه بود.

بوآگیلبر، P. Boisguillebert (۱۶۴۶ - ۱۷۱۴): اقتصاددان فرانسوی دوران استبداد فئودالی بود که برخی عناصر اقتصاد سیاسی کلاسیک بورژوائی را در چارچوب بینش کلی فئودالی گنجانده و طرفدار از بین بردن بدبختی توده ها بود.

بودو، Nicolas, Baudeau (۱۷۳۰ - ۱۷۹۲): اقتصاددان، فیزیوکرات فرانسوی.

پ

پتراول، یا پترکبیر (۱۶۷۲ - ۱۷۲۵): از ۱۶۸۲ تا ۱۷۲۵ تزار روسیه بود. پتی، Sir William Petty (۱۶۸۲ - ۱۶۸۷): اقتصاددان و آمارشناس انگلیسی، نماینده «تنوری کار» کلاسیک بورژوائی بود.

پرودون، Pierre-Joseph, Proudhon (۱۸۰۹ - ۱۸۶۵): ناشر، جامعه شناس، اقتصاددان فرانسوی، ایده نولوگ خرده بورژوازی، یکی از بنیان گذاران تنوریک آنارشیزم، نویسنده کتاب «فلسفه فقر».

پرومتوس: طبق اساطیر قدیم یونانی آتش را از زئوس ربود و برای انسان ها به ارمغان برد و به این جهت به وسیله ی زئوس مجازات شد و به صخره بزرگی زنجیر گردید.

ت

تومسون، Willam, Thompson (تقریباً ۱۷۸۵ تا ۱۸۳۳): اقتصاددان ایرلندی، طرفدار اوون بود و از تنوری های ریکاردو نتیجه گیری های سوسیالیستی می کرد.

توک، Thomas, Tooke (۱۷۷۴ - ۱۸۵۸): اقتصاددان انگلیسی، از طرفداران سرسخت تجارت آزاد بود و تنوری پول ریکاردو را مورد انتقاد قرار داد.

تیرس، Louis-Adolphe Thiers (۱۷۹۷ - ۱۸۷۷): سیاستمدار اورلناتیست فرانسوی، در ۱۸۳۶ و ۱۸۴۰ نخست وزیر و بعد از سقوط ناپلئون سوم اولین رئیس جمهور (جمهوری سوم) فرانسه شد و از ۱۸۷۱ تا ۱۸۷۳ در این مقام بود. این تیرس همان جلاذ معروف کمون پاریس است.

د

دره، Louis-Francois, Daire (۱۷۹۸ - ۱۸۴۷): نویسنده فرانسوی، اقتصاددان و مؤلف آثاری راجع به اقتصاد سیاسی.

دروز، Francois, Droz (۱۷۷۳ - ۱۸۵۰) فیلسوف اخلاقی فرانسوی، تاریخ نویس و اقتصاددان، ابتدا طرفدار مکتب اصالت غریزه بود و سپس از مدافعین آنین کاتولیک گردید.

ر

رسی، P.L. Rossi (۱۷۸۷ - ۱۸۴۸): اقتصاددان و ولگر ایتالیانی، حقوق دان و سیاستمدار.

روامر، Friedrich, Raumer (۱۷۸۱-۱۸۷۳)؛ تاریخ نویس ارتجاعی، استاد دانشگاه برسلو و برلن. در سال ۱۸۴۸ نماینده مجلس ملی فرانکفورت بود.

رودپرتوس، Johann-Karl Rodbertus (۱۸۰۵-۱۸۷۵)؛ مالک پروسی، اقتصاددان و ایده نولوگ یونکرهای بورژوا شده آلمان، تنوریسین «سوسیالیزم دولتی» یونگری پروس.

روسو، Jean-Jacques, Rousseau (۱۷۱۲-۱۷۷۸) یکی از مهم ترین تنوریسین های دولتی فرانسه، نماینده برجسته خرده بورژوازی انقلاب فرانسه.

ریکاردو، David, Ricardo (۱۷۷۲-۱۸۲۳)؛ اقتصاددان انگلیسی. آثار او نقطه اوج اقتصاد سیاسی کلاسیک بورژوائی بود.

ف

فرگوسن، Adam, Ferguson (۱۷۲۳-۱۸۱۶)؛ تاریخ نویس اسکاتلندی، فیلسوف اخلاقی، جامعه شناس، طرفدار هیوم معلم آدم اسمیت بود.

فوریر، Francois, Fourier (۱۷۷۲-۱۸۳۷)؛ سوسیالیست خیال پرداز فرانسوی.

فوشه، Leon, Faucher (۱۸۰۳-۱۸۵۴)؛ نویسنده بورژوازی فرانسوی، سیاست مدار لیبرال میانه رو، دشمن سرسخت کارگری.

ک

کانوتسکی، Karl, Kautsky (۱۸۵۴-۱۹۳۸)؛ نویسنده آلمانی، در اواخر سال های هفتاد از سوسیالیزم و ولگر به مارکسیسم گرانید، از ۱۸۸۳ تا ۱۹۱۷ سردبیر «عصر جدید» ارگان تنوریک حزب سوسیال دمکرات آلمان بود، در سال های ۹۰ قرن نوزدهم تنوریسین عمده سوسیال دموکرات آلمان و انترناسیونال دوم بود،

ابتدا سهم به سزائی در اشاعه مارکسیسم داشت ولی بعداً مخصوصاً از ۱۹۱۰ به بعد به انحراف گرانیید و در جنگ بین الملل اول موضع شدیداً ضدمارکسیستی اتخاذ کرد و به دشمنی با جنبش انقلابی کارگری پرداخت.

کابه، Etienne, Cabet (۱۷۸۸-۱۸۵۶): نویسنده و حقوق دان فرانسوی کمونیست خیال پرداز.

کنه، F.Ouesnay (۱۶۹۴-۱۷۷۴): پزشک فرانسوی، اقتصاددان، بنیان گذار مکتب فیزیوکراسی، کل پروسه تجدید تولید اجتماعی را بررسی کرد و نتیجه تحقیقات خود را در «تابلوهای اقتصادی» تدوین نمود.

کوپر، Thomas, Cooper (۱۷۵۹-۱۸۴۰): دانشمند و سیاستمدار آمریکائی، نماینده برجسته اقتصاد سیاسی بورژوائی در آمریکا طرفدار تجارت آزاد.

کولبر، Jean-Baptiste, Colbert (۱۶۱۹-۱۶۸۳): سیاستمدار فرانسوی، طرفدار سرسخت مرکانتیلیسم، بنیان گذار آکادمی علوم در سال ۱۶۶۶.

کونستانسیو، F.S.Constancio (۱۷۷۲-۱۸۴۶): پزشک پرتغالی، دیپلمات و نویسنده، کتاب های تاریخی فراوانی نوشت و آثار اقتصاددانان انگلیسی را به فرانسه ترجمه کرد.

س

سادلر، Michael, Sadler (۱۷۸۰-۱۸۳۵): سیاستمدار توری انگلیسی، ناشر و طرفدار رفورم اجتماعی، مخالف تجارت آزاد و مالتوزیانیسم.

سان سیمون، C.H.Saint-Simon (۱۷۶۰-۱۸۲۰): مهم ترین سوسیالیست خیال پرداز فرانسوی.

ساند، George, Sand (اسم مستعار شاهزاده خانم دوپن) ۱۸۰۴-۱۸۷۶: نویسنده فرانسوی، نویسنده چندین رمان در باره موضوعات اجتماعی بود و اندیشه رهائی زنان را اشاعه داد.

سی، J.Baptiste,Say (۱۷۶۷-۱۸۲۳): اقتصاددان و ولگر فرانسوی، شاگرد
آدام اسمیت.

سنیور، N.W.Senior (۱۷۹۰-۱۸۶۴): اقتصاددان و ولگر انگلیسی، مدافع
سرمایه داری.

سیسموندی، J.C.Sismondi (۱۷۷۳-۱۸۴۲) "اقتصاددان و تاریخ نویس
سویسی که در اواخر دوران اقتصاد سیاسی کلاسیک بورژوایی ظاهر شد و
سرمایه داری را مورد انتقاد قرار داد و تولید کوچک را ایده آل می دانست.

ش

شربولیه، A.E.Cherbulier (۱۷۹۷-۱۸۶۹). اقتصاددان سویسی، طرفدار
سیسموندی بود و تئوری های او را با مکتب ریکاردو در هم آمیخت.

شوایتزر، J.B.Von Schweitzer (۱۸۳۴-۱۸۷۵): وکیل دادگستری،
روزنامه نگار و نویسنده آلمانی، یکی از صاحبان و نویسندگان روزنامه «سوسیال
دمکرات»، از ۱۸۶۷ تا ۱۸۷۱ رئیس اتحادیه عمومی کارگران آلمان، طرفدار
سیاست بیسمارک و وحدت کشورهای آلمانی تحت سرکردگی پروس بود.

گ

گری، John,Gray (۱۷۹۸-۱۸۵۰): اقتصاددان، سوسیالیست خیال پرداز
انگلیسی شاگرد روبرت اوون بود.

گریون، Karl,Gruen (اسم مستعار ارنست فون هایدن بود) (۱۸۱۷-۱۸۸۷):
نویسنده خرده بورژوازی آلمانی، اواسط سال های چهل قرن نوزدهم یکی از
نمایندگان برجسته سوسیالیزم به اصطلاح «حقیقی» بود، در انقلاب ۱۸۴۹-۱۸۴۸

آلمان به عنوان یک دموکرات خرده بورژوا فعالیت می کرد و نماینده جناح چپ مجلس ملی پروس بود.

ل

لاژنتی، Lagentie نویسنده فرانسوی، آثار برخی از اقتصاددانان انگلیسی را به فرانسه ترجمه کرد از آن جمله آثار لاودردال.

لاو، John of Lauriston, Law (۱۶۷۱ - ۱۷۲۹): اقتصاددان فرانسوی، به علت اسپیکولاسیون در انتشار اسکناس و ورشکستگی حاصله از آن که به اقتصاد فرانسه زیان های فراوانی وارد آورد، معروف شد.

لاودردال، James, Lauderdale (۱۷۵۹ - ۱۸۳۹): سیاستمدار ارتجاعی و اقتصاددان و ولگر انگلیسی، مخالف و رقیب آدام اسمیت.

لمونتی، Pierre.E.Lemontey (۱۷۶۲ - ۱۸۲۶): اقتصاددان و تاریخ نویس فرانسوی، در سال های ۱۹۷۱ و ۱۹۷۲ عضو مجلس مؤسسان فرانسه بود و پس از قبضه کردن قدرت حکومتی بدست ژاکوبین ها، از فرانسه گریخت.

لینگه، Simon-Nicolas, Linguet (۱۷۳۶ - ۱۷۹۴): وکیل دادگستری، تاریخ نویس، اقتصاددان و نویسنده فرانسوی، مخالف فیزیوکرات ها بود و تجزیه و تحلیل انتقادی ای از آزادی های بورژوائی و مناسبات مالکیت سرمایه داری به عمل آورد.

م

مزا، Jose, Mesa (۱۸۴۰ - ۱۹۰۴): سوسیالیست اسپانیایی، کارگر چاپخانه، یکی از مؤسسين شعبه انترناسیونال در اسپانیا بود فعالانه علیه آنارشيسم مبارزه کرد و یکی از اولین مبلغین مارکسیسم در اسپانیا بود و در ۱۸۷۹ یکی از

بنیان گذاران حزب سوسیالیست کارگری اسپانیا بود. تعدادی از آثار مارکس و انگلس را به زبان اسپانیایی ترجمه کرد.

مالتوس، Thomas-Robert, Malthus (۱۷۶۶ - ۱۸۳۴): کشیش و اقتصاددان انگلیسی ایدو نولوگ مالکین بزرگ آریستوکراتی که بورژوا شده بودند، مدافع سرمایه داری، تئوری ارتجاعی ازدیاد جمعیت را مطرح ساخت، این تئوری فقر زحمتکشان را در سیستم سرمایه داری توجیه می کرد.

منگر، Anton, Menger (۱۸۴۱ - ۱۹۰۶): حقوق دان اتریشی، استاد حقوق جزایی اتریش.

میل، John-Stuart, Mill (۱۸۰۶ - ۱۸۷۳): اقتصاددان و فیلسوف انگلیسی، طرفدار تجارت آزاد و یکی از نمایندگان برجسته اقتصاد سیاسی کلاسیک بورژوائی، فرزند جیمز میل.

میل، James, Mill (۱۷۷۳ - ۱۸۳۶): اقتصاددان و فیلسوف انگلیسی مکتب ریکاردو را به صورت عامیانه در آورد.

و

واگنر، Adolph, Wagner (۱۸۳۵ - ۱۹۱۷): اقتصاددان آلمانی، در سال ۱۸۷۸ حزب سوسیالیست مسیحی را تأسیس کرد، طرفدار سیاست بیسمارک بود. وایت لینگ، Wilhelm, Weitling (۱۸۰۸ - ۱۸۷۱): شاگرد خیاط آلمانی، برجسته ترین نماینده کمونیزم خیال پردازانه کارگری.

ولتر، Francois, Voltaire (۱۶۹۴ - ۱۷۷۸): فیلسوف، نویسنده و تاریخ نویس فرانسوی نماینده روشنگری بورژوائی.

ویات، John, Wyatt (۱۷۰۰ - ۱۷۶۶): مخترع نوعی ماشین نساجی، مهندس انگلیسی.

ویلیامو- بارژمون، J.P.Villeneuve-Bargmont (۱۷۸۴-۱۸۵۰):
اقتصاددان و سیاستمدار ارتجاعی فرانسوی، طرفدار سوسیالیزم فنودالی.

۵

هاروی، William, Harvey (۱۵۷۸-۱۶۵۷): فیزیولوژ انگلیسی، گردش
خون بزرگ بدن انسان را کشف کرد، طبیب مخصوص چارلز اول پادشاه انگلستان
بود.

هاسکیسون، William, Huskisson (۱۷۷۰-۱۸۳۰): سیاستمدار توری
انگلیسی، وزیر بازرگانی انگلستان (از ۱۸۲۳ تا ۱۸۲۷)، طرفدار دادن امتیازات به
بورژوازی صنعتی بود.

هرکولس یا هراکلس، قهرمان اساطیر یونانی، فرزند زونوس، مظهر قدرت و
استقامت.

هوپ، George, Hope (۱۸۱۱-۱۸۷۶): کارشناس امور کشاورزی، انگلیسی
طرفدار تجارت آزاد.

هوپکینس، Thomas, Hopkins اقتصاددان انگلیسی، مؤلف یک سلسله آثار
مربوط به اقتصاد سیاسی و هواشناسی.

هوچسینکن، Thomas, Hodgskin (۱۷۸۷-۱۸۶۹): نویسنده و اقتصاددان
انگلیسی، نماینده موضع پرولتری در برابر اقتصاد سیاسی کلاسیک بورژوازی در
رابطه با نتیجه گیری از تنوریهای ریکاردو. مدافع منافع پرولتاریا بود. سرمایه داری
را از موضع سوسیالیزم خیال پردازانه مورد انتقاد قرار می داد.

هیلدیچ، Richard, Hilditch وکیل دادگستری و اقتصاددان انگلیسی اواسط قرن
۱۹ طرفدار ملی کردن ملک و زمین بود.

ی

یور، Andrew, Ure (۱۷۷۸-۱۸۵۷): اقتصاددان و شیمیدان انگلیسی، طرفدار تجارت آزاد.

بازنویس: یاشار آذری

آدرس اینترنتی کتابخانه: <http://www.javaan.net/nashr.htm>

آدرس پستی: **BM Kargar, London WC1N 3XX, UK**

ایمیل: vasharazarri@yahoo.com

مسئول نشر کارگری سوسیالیستی: یاشار آذری

تاریخ بازنویسی: ۱۳۸۴